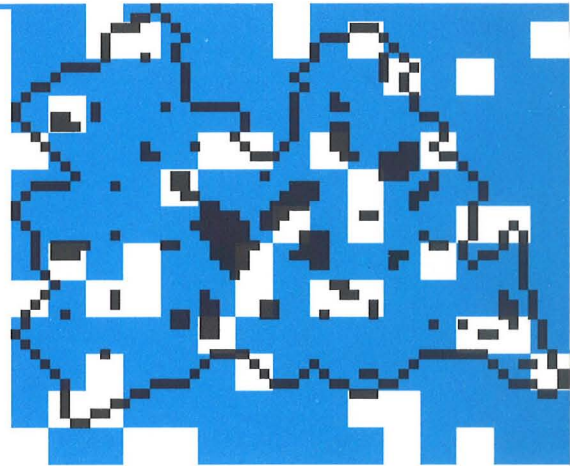

■

**Ontwerp Baggerbergingsplan
provincie Utrecht 1997-2001**

■

Ontwerp Baggerbergingsplan provincie Utrecht 1997-2001

April 1997

Gedeputeerde staten van Utrecht
29 april 1997

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Problematiek	
1.2	Procedure totstandkoming	
1.3	Beleidskader	
1.4	Doel van het bergingsplan	
1.5	Werkingsduur van het plan	
1.6	Juridische status van het plan	
2	BELEIDBEÏNVLOEDENDE ONTWIKKELINGEN	4
2.1	Aanbod	
2.2	Overleg met buurprovincies	
3	BELEID	5
3.1	Provinciale zelfvoorziening	
3.2	Import in relatie tot export	
3.3	Verwerkings- en hergebruiksdoelstelling van 20%	
4	LOCATIEBELEID	7
4.1	Locatiekeuze	
4.2	Toetsing vergunningaanvragen	
5	EVALUATIE EN COMMUNICATIE	10
5.1	Evaluatie	
5.2	Communicatie	
6	DE BELANGRIJKSTE UITSPRAKEN OP EEN RIJ	11
	BEGRIPPENLIJST	12

1 INLEIDING

1.1 PROBLEMATIEK

De wateren in de provincie Utrecht liggen in een sedimentatiegebied. Dit betekent dat er een constante aanwas van slib plaatsvindt. Regelmatig baggeren is noodzakelijk om de watergangen op diepte te houden en om de waterkwaliteit te garanderen. Een belangrijk deel van de bagger is echter verontreinigd en dient te worden verwerkt of gestort. In de provincie Utrecht is momenteel onvoldoende stortcapaciteit aanwezig voor alle in de periode tot 2010 te storten bagger. Om in de provincie locaties te kunnen aanwijzen die geschikt zijn voor een grote stortplaats voor baggerspecie, waar alle in de provincie Utrecht vrijkomende te storten specie in kan, is een milieu-effect onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek heeft geresulteerd in het locatie-Milieu-effectrapport Baggerbergingsplan Utrecht.

1.2 PROCEDURE TOTSTANDKOMING

Bij de voorbereiding van zowel het locatie-MER als dit baggerbergingsplan is gebruik gemaakt van de interactieve werkwijze. Door middel van een brainstormsessie met vertegenwoordigers van zowel diverse afdelingen van de provincie als van de waterschappen, rijkswaterstaat en de VNG is in eerste instantie bepaald welke onderwerpen in het plan moeten worden opgenomen. De daarop gemaakte concepttekst is zeer breed in de ambtelijke organisatie besproken. Tevens is dit concept om een reactie voorgelegd aan de Stichtse waterschapsbond, de VNG, Rijkswaterstaat, Utrecht en de waterkwaliteitsbeheerder in de provincie Utrecht. Genoemde instanties hadden geen opmerkingen bij het concept. Op basis van opmerkingen uit de ambtelijke organisatie is het concept aangepast. Een later concept is aan de drie waterschappen, rijkswaterstaat, directie Utrecht en de waterkwaliteitsbeheerder voorgelegd om commentaar. Het ontwerp-baggerbergingsplan en het MER zijn eind 1996 in de inspraak gebracht. De resultaten van de inspraak hebben geleid tot een ingrijpende beleidswijziging van het plan.

De besluitvormingsprocedure is als volgt:

- opstellen voorontwerp baggerbergingsplan;
- inspraakrijp verklaren voorontwerpplan en aanvaarden MER door gedeputeerde staten;
- inspraak op MER en bergingsplan;
- advisering door adviescommissie voor de milieu-effectrapportage;
- vaststellen ontwerp baggerbergingsplan door gedeputeerde staten;
- vaststellen baggerbergingsplan en MER door provinciale staten.

1.3 BELEIDSKADER

Het baggerbergingsplan vindt haar basis in de onderstaande 3 strategische beleidsplannen van de provincie.

In het hoofdstuk afvalstoffen van het **Milieubeleidsplan** wordt de uitwerking van het beleid voor baggerspecie in een uitwerkingsplan (baggerbeleidsplan) aangekondigd. Het baggerbergingsplan is weer een verdere uitwerking van het baggerbeleidsplan, met name gericht op de verwijdering van baggerspecie.

In het **Waterhuishoudingsplan** wordt dit baggerbergingsplan aangekondigd in beleidslijn *B35(H): "Provinciale staten stellen in samenwerking met de waterbeheerders een baggerbergingsplan vast waarin in ieder geval wordt ingegaan op: a. de huidige toestand van de waterbodems; b. de urgentie van baggeren om watergangen op diepte te houden; c. de urgentie van sanering van waterbodems op basis van de bestaande kennis; d. de mogelijkheden tot bewerking, verwerking en berging van bagger. In beleidslijn B36(H) wordt aangegeven waarop het baggerbergingsplan wordt gebaseerd: a. een onderzoek van het Rijk met betrekking tot de milieueffecten van de bewerking, verwerking of berging van sterk verontreinigde bagger en b. een onderzoek door de provincie met betrekking tot de milieueffecten van de locatiekeuze(n) voor de berging van sterk

verontreinigde bagger uit regionale oppervlaktewateren.

In het **Streekplan** is aangegeven dat voor het zoeken naar een baggerstortlocatie een baggerbergingsplan, voorafgegaan door een locatiekeuze-m.e.r., wordt opgesteld. De uiteindelijk geschikt geachte locatie zal planologisch worden ingepast in bestemmingsplanverband.

Het **Baggerbeleidsplan** is een uitwerking van bovengenoemde drie strategische plannen, waarin het beleid met betrekking tot de waterbodembodem en de vrijkomende baggerspecie is verwoord. De onderdelen b, c en d (gedeeltelijk) van beleidslijn *B35(H) van het Waterhuishoudingsplan zijn in dit baggerbeleidsplan reeds uitgewerkt (in paragraaf 5.2 voor saneren en in paragraaf 5.3 voor verwerken en bewerken).

De beleidslijnen *B35(H) onderdeel a. en B36(H) van het Waterhuishoudingsplan zijn uitgewerkt in het **MER Baggerberging Utrecht** (Hoofdrapport).

1.4 DOEL VAN HET BERGINGSPLAN

Dit baggerbergingsplan geeft de mogelijkheden voor het realiseren van grootschalige baggerstortplaatsen in de provincie Utrecht. Het geeft de locaties aan waar in de eerste plaats een baggerstortplaats kan worden gerealiseerd.

In het baggerbeleidsplan is het beleid verwoord met betrekking tot de verschillende mogelijkheden voor de verwijdering van baggerspecie, waarbij onderscheid is gemaakt naar de verschillende klassen baggerspecie. In het beleidsplan worden met name voor de klassen 0, 1 en 2 specie oplossingen aangedragen. Van de klassen 3 en 4 wordt gezegd dat alleen verwerken en storten in aanmerking komen, zonder dat deze verder worden uitgewerkt. In dit baggerbergingsplan wordt het beleid voor het storten van klasse 3 en 4 baggerspecie verder uitgewerkt. In het milieu-effect onderzoek zijn tien locaties geschikt geacht voor de vestiging van een baggerstortplaats. Het milieu-effectonderzoek vormt het kader voor de locatiekeuze. In het verlengde van het streekplan vormt het vorenstaande de basis voor een planologische inpassing in bestemmingsplanverband.

1.5 WERKINGSDUUR VAN HET PLAN

De werkingsduur van dit bergingsplan, de periode 1997 tot en met 2001, is met name van toepassing op de beleidsaspecten.

Het plan kan met een periode van vier jaar worden verlengd. De beslissing over verlenging is afhankelijk van de evaluatie van het baggerbeleidsplan die in 1999 plaatsvindt. Met name de beleidspunten uit het baggerbeleidsplan die rechtstreeks verband houden met de baggerberging zullen van invloed zijn.

1.6 JURIDISCHE STATUS VAN HET PLAN

In relatie tot betrokken gemeenten.

Het baggerbergingsplan geeft aan welke locaties geschikt worden geacht om een baggerstortplaats te realiseren. Het gaat hierbij om de globale begrenzing van zoekgebieden. Binnen die gebieden zal tot een concrete realisering kunnen worden gekomen.

De aanwijzing van de lokaties houdt in dat de betrokken gemeenten planologische maatregelen dienen te treffen om te voorkomen dat er zich ontwikkelingen voordoen die realisering van een baggerstortlocatie belemmeren.

Zodra er een concreet initiatief gericht op inrichting op basis van een inrichtingsMER realiseerbaar blijkt te zijn, zal de gemeente worden uitgenodigd verderstreckende planologische maatregelen te nemen, gericht op herziening van het bestemmingsplan.

In relatie tot belanghebbenden

Om te kunnen beoordelen of belanghebbenden tegen voorliggend plan bezwaar en beroep kunnen instellen dient de vraag te worden beantwoord of het hier een besluit betreft dat belanghebbenden, los van de voor te bereiden besluiten rechtstreeks in hun belangen treft.

Het is duidelijk dat de uit het plan voortvloeiende besluiten, zoals herziening van bestemmingsplannen, vaststellen inrichtingsMER en diverse vergunningen, belanghebbenden rechtstreeks in hun belangen zullen raken. Daarvoor zijn op basis van de desbetreffende wettelijke regelingen rechtsbeschermende procedures voorzien.

Het baggerbergingsplan geeft op basis van het MER aan op welke locaties het acceptabel wordt geacht om een baggerstortplaats te realiseren. Het betreft hier een aanwijzing van zoekgebieden. Het baggerbergingsplan gaat niet in op de concrete inpassing en realisering van zo'n stortplaats binnen de aangewezen zoekgebieden.

Welke belanghebbenden concreet in hun belang zullen worden getroffen is bij de vaststelling van dit plan dus nog niet aan te wijzen.

Concluderend: het besluit tot vaststelling van het baggerbergingsplan heeft **niet** een dusdanige uitwerking dat het zelfstandig belanghebbenden rechtstreeks in hun belangen treft.

Het instellen van bezwaar en beroep tegen dit plan is derhalve niet mogelijk. Die mogelijkheid is aanwezig bij de procedures ter uitwerking van het plan.

2 BELEIDBEÏNVLOEDENDE ONTWIKKELINGEN

2.1 AANBOD

In het MER (Basisrapport 1) is het aanbod aan baggerspecie tot het jaar 2010 in de provincie Utrecht geïnventariseerd. Hierbij is uitgegaan van een aantal schattingen en zijn een aantal aannames gedaan. Er zijn een vijftal aanbodsscenario's uitgewerkt op basis van verschillen in preventiebeleid, onderhoudsbeleid en saneringsbeleid. De minste bagger komt vrij als de onderhoudsbagger zo lang mogelijk blijft zitten en er geen saneringsspecie wordt gebaggerd tot het jaar 2010. In dit geval zal er in totaal circa 2 mln. m³ baggerspecie moeten worden gestort. In het andere uiterste, wanneer al het onderhoud wordt uitgevoerd en er zo veel mogelijk saneringen plaatsvinden, zal er maximaal circa 5 mln. m³ te storten baggerspecie vrijkomen.

In het baggerbeleidsplan is onder meer aangegeven dat in de planperiode in overleg met betrokken partijen (de baggeraanbieders) de mogelijkheden voor centrale sturing c.q. afzet van baggerspecie tegen aanvaardbare kosten zal worden onderzocht. In het kader van de mer is met de baggeraanbieders overleg gevoerd om de mogelijkheden voor centrale sturing te polsen. Uit dit overleg is gebleken dat zij niet garanderen dat de bagger, die uit hun wateren in de provincie vrijkomt, zal worden aangeboden aan een Utrechts eindverwijderingsbedrijf. Bovendien kan niet worden aangegeven hoeveel saneringen in de periode tot 2010 zullen worden uitgevoerd. Het aanbod aan een Utrechtse baggerstortplaats is daarmee niet alleen afhankelijk van de intensiteit van de baggerwerkzaamheden maar ook van de stortprijsverhoudingen en de mogelijkheden voor aanbieders om elders te storten.

Geconcludeerd kan worden dat het aanbod van baggerspecie een onzekere factor is in de exploitatie van een Utrechtse baggerstortplaats.

2.2 OVERLEG MET BUURPROVINCIES

Met de provincies in de afvalregio Randstad wordt overleg gevoerd met betrekking tot de afstemming van het aanbod van baggerspecie ten opzichte van de bergingscapaciteit. Tevens wordt overlegd over de invulling van de hergebruiksdoelstelling.

Inmiddels is ook overleg gestart met naburige provincies over de verwerking van Utrechtse bagger in grootschalige baggerstortlocaties buiten onze provincie.

Uit dit overleg kunnen de onderstaande conclusies worden getrokken.

- Voor het storten van bagger uit de provincie Utrecht bieden de bestaande voorzieningen in de provincies Noord en Zuid-Holland geen reële oplossing.
- Bij de voorbereiding van de baggerstortlocatie IJmeer wordt bij één van de aanbodsscenario's wel rekening gehouden met een baggeraanbod uit de provincie Utrecht, maar de eventuele realisatie van deze stortlocatie speelt pas op de langere termijn.
- Verschillende provincies treffen voorzieningen voor het bergen van hun regionale bagger.

3 BELEID

3.1 PROVINCIALE ZELFVOORZIENING

Interprovinciaal geldt tot nu toe het uitgangspunt van provinciale zelfvoorziening voor de verwijdering van afval, waartoe ook baggerspecie wordt gerekend. Bij de aankondiging van dit baggerbergingsplan (1992) en bij de opstelling van het MER (1995) is er daarom van uitgegaan, dat alle in de provincie vrijkomende bagger wordt verwerkt (of gestort) binnen de provincie.

In naburige provincies zijn (en worden) grootschalige stortplaatsen voor verontreinigde baggerspecie ingericht. Ontwikkeling van één of meer van dergelijke locaties is uiteraard van invloed op de stortcapaciteit binnen de Randstadregio. Voor zover nu bekend zal de prijs per gestorte m³ bagger bij de grootschalige baggerstortlocaties in de naburige provincies kunnen concurreren met de prijs van een Utrechtse baggerstortplaats. De factoren die ondermeer invloed hebben op de prijsvorming zijn capaciteit, de mogelijkheid om capaciteit flexibel in te zetten, de kostenstructuur en de reserveringen voor nazorg. Een bijkomende factor zijn de acceptatievoorschriften van deze stortplaatsen.

Op dit moment is niet duidelijk hoe groot de financiële consequenties zijn van de uitbreiding van de stortcapaciteit en wat de doorwerking zal zijn op het storttarief in de verschillende provincies. Hanteren van het principe van provinciale zelfvoorziening betekent dat bij aanmerkelijke prijsverschillen tussen de grootschalige stortlocaties en de provinciale stortplaatsen maatregelen moeten worden genomen ter bescherming van het aanbod van baggerspecie aan de provinciale stortplaats. Daarbij komt dat de ontdoeners van bagger in de provincie Utrecht met een relatief hoge prijs zouden worden geconfronteerd. Een te hoge prijs voor de afzet van baggerspecie betekent eveneens een daling van het aanbod. Immers er zal dan alleen worden gebaggerd als er sprake is van een urgente situatie.

Om deze redenen en mede gelet op de ervaringen met andere afvalstoffen (overcapaciteit van verbranden en storten) wordt in dit plan afgezien van het uitgangspunt provinciale zelfvoorziening als het gaat om te storten baggerspecie.

3.2 IMPOORT IN RELATIE TOT EXPORT

Loslaten van het begrip provinciale zelfvoorziening betekent marktwerking. Er zullen niet reeds bij voorbaat maatregelen worden getroffen ter stimulering van het benutten van de stortcapaciteit in de eigen provincie. Dit betekent dat het exportverbod flexibeler wordt toegepast. Er kan ruim gebruik worden gemaakt van de vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheden in de Provinciale Milieuverordening.

Bij het opstellen van het MER is geen rekening gehouden met import van baggerspecie. Doel van het opstellen van het bergingsplan, met bijbehorend MER is bewerkstelligen dat alle in de provincie vrijkomende bagger binnen de provincie kan worden verwerkt. Het is niet de bedoeling dat de provincie Utrecht een netto importeur wordt van te storten baggerspecie. Indien een stortlocatie binnen de provincie in exploitatie komt voordat initiatieven buiten de provincie worden gerealiseerd is de kans groot dat door import de stortcapaciteit voor de eigen provincie onvoldoende wordt. Daarom zal de import van herkomstvreemde bagger worden gereguleerd. Herkomstvreemde bagger zal slechts worden geaccepteerd als er tussen provincies bestuurlijke afspraken worden gemaakt, zo mogelijk op basis van uitruil.

3.3 VERWERKINGS- EN HERGEBRUIKSDOELSTELLING VAN 20%

De landelijke doelstelling om in het jaar 2000 20 % van de baggerspecie klasse 2, 3 en 4 te verwerken en te hergebruiken is ingegeven vanuit het doel de hoeveelheid te storten baggerspecie te beperken. In dit bergingsplan wordt aangegeven hoe de provincie Utrecht een bijdrage wil leveren aan het behalen van de doelstelling.

Met de huidige stand der techniek wordt ervan uitgegaan dat scheiden van zandige baggerspecie vooralsnog de enige op grote schaal toepasbare mogelijkheid is.

De kosten van het scheiden van bagger zullen dan in het algemeen hoger zijn dan van het storten van bagger. De tendens is waarneembaar dat de kosten van scheiden en storten steeds dichterbij elkaar komen te liggen.

Wanneer er sprake is van een scheidingsplicht en vrij hoge kosten voor scheiden, zal men geneigd zijn niet te baggeren als er zandige specie vrijkomt. Dit heeft tot gevolg dat er alleen zandige baggerspecie zal vrij komen in zeer urgente situaties. Ondanks dit nadeel wil de provincie Utrecht aan de voornoemde landelijke doelstelling voldoen. Daarom zullen, ter stimulering van het scheiden van zandige baggerspecie, in de vergunning voor inrichtingen in de provincie Utrecht acceptatievoorwaarden worden gesteld. Gevolg hiervan kan zijn dat de ondoeners van baggerspecie zullen zoeken naar een goedkopere afzetmogelijkheid buiten de provincie. Daarom sorteert deze maatregel alleen effect als deze ook in andere provincies wordt getroffen. De provincie Utrecht zal dit in interprovinciaal verband afstemmen. Op rijksniveau wordt overigens bezien of het Besluit stortverbod kan worden uitgebreid voor zandige baggerspecie.

In het geval in de ons omringende provincies onvoldoende voorwaarden voor het accepteren van zandige baggerspecie worden gesteld en ook op rijksniveau geen regeling wordt getroffen zullen zo nodig in de provinciale milieuverordening (PMV) onderstaande bepalingen worden opgenomen:

- a. Bij voldoende verwerkingscapaciteit wordt een verbod ingesteld voor storten (in de provincie Utrecht of elders) van zandige baggerspecie met een nader te bepalen korrelgrootte. De verwerkingsdoelstelling zal worden uitgewerkt in een uitvoeringsbesluit, behorende bij de PMV. Hierin zal worden aangegeven om welke zandige baggerspecie het gaat (kwaliteit, percentage zand, korrelgrootte).
- b. Export van zandige baggerspecie is slechts mogelijk indien bewijzen worden overlegd van het scheiden van de betreffende baggerspecie. Daarnaast dient een ontheffing om elders te storten te worden overgelegd.
- c. Acceptatieverbod van zandige baggerspecie met een nader te bepalen korrelgrootte voor inrichtingen voor het storten van baggerspecie in de eigen provincie, tenzij deze bij de stort eerst wordt verwerkt;
- d. Door aan de exportontheffing de voorwaarde te verbinden, dat door de degene die verantwoordelijk is voor de verwijdering van de baggerspecie een bewijs van hergebruik moet worden overgelegd, kan worden gecontroleerd of buiten de provincie gebrachte baggerspecie van bedoelde kwaliteit wordt hergebruikt. Op het niet naleven van deze regel geldt de sanctie: intrekken van de exportontheffing.

Deze regels zullen na ten hoogste 5 jaar worden geëvalueerd.

De residuen van scheidingsprocedé's van baggerspecie worden, afhankelijk van de aard en concentratie van verontreiniging, gestort op een daartoe geschikte (bagger)stortplaats.

4 LOCATIEBELEID

4.1 LOCATIEKEUZE

Ten behoeve van het zoeken naar een geschikte locatie voor het bergen van een grote hoeveelheid bagger in de provincie Utrecht is een milieu-effectonderzoek uitgevoerd. In de m.e.r. is onderzocht waar in de provincie, vanuit milieu-overwegingen, een baggerstortplaats zou kunnen worden ingericht. Selectie op basis van uitsluitende criteria leidde tot tien zoekgebieden die alle in principe geschikt zijn voor het inrichten van een baggerstortplaats. De tien zoekgebieden zijn allemaal, in onderlinge vergelijking, beoordeeld op basis van milieu-effecten. De milieu-effecten zijn bepaald aan de hand van een aantal beoordelingscriteria.

De beoordelingscriteria hebben op basis van een mensgerichte visie en een natuurgerichte visie een bepaald gewicht toegewezen gekregen. In de natuurvisie hebben de criteria die betrekking hebben op de natuur meer gewicht gekregen. In de mensvisie hebben de criteria die betrekking hebben op de mens het meeste gewicht gekregen. Dit heeft geleid tot de rangordes van tabel 1. In het MER is geen keuze gemaakt m.b.t. welke van beide visies het zwaarst meetelt.

Tabel 1. Rangorde van de 10 uit het MER voortvloeiende locaties voor baggerberging.

Locatie	Type	Gemeente	Rangorde	
			visie natuur	visie mens
De Knoest	land	Houten	7	3
Schalkwijk	land	Houten	10	10
Achterdijk Zuid	land	Houten	8	9
Polder Blokhoven	land	Houten	9	7
De Natewisch	water	Amerongen / Wijk bij Duurstede	5	5
Oud Kolland	water	Amerongen	4	4
De Haar Oost	water	Bunschoten	3	2
Zevenhuizen	water	Bunschoten / Amersfoort	1	1
Ooster polder	water	Bunschoten	2	6
Zwaanwijk	land	Loenen	6	8

Tijdens de inspraak en de advisering van de Commissie voor de milieu-effectrapportage zijn argumenten aangedragen op basis waarvan wij hebben geconcludeerd dat de locaties Schalkwijk, Achterdijk-zuid en Oud Kolland niet geschikt zijn voor grootschalige baggerberging. De drie genoemde locaties worden uitgesloten voor grootschalige baggerberging op basis van een combinatie van onderstaande twee factoren:

- de ligging van (een deel van) een ecologische verbindingszone (aangegeven in het Werkdocument Ecologische Verbindingszones) in een potentiële baggerlocatie, én
- het betreffende deel van de ecologische verbindingszone is in eigendom en beheer bij een terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie.

Het voor deze gronden gevoerde beleid strookt niet met grootschalige baggerberging ter plekke.

Verder zullen archeologische (potentiële) waarden worden betrokken bij een inrichtingsmer.

In het MER zijn de volgende drie beleidsopties samengesteld:

1. één locatie in Utrecht met voldoende capaciteit voor alle in de periode tot 2010 te storten baggerspecie;
2. een combinatie van twee locaties in Utrecht met voldoende gezamenlijke capaciteit voor alle tot 2010 te storten baggerspecie;
3. één of een combinatie van meerdere locaties buiten de provincie Utrecht voor alle tot 2010 te storten baggerspecie.

De provincie geeft de voorkeur van een combinatie van de alternatieven 2 en 3, dat betekent een combinatie van twee stortplaatsen waarvan er zo mogelijk één buiten de provincie ligt.

In de eerste plaats vindt een locatiekeuze plaats op basis van de locatiegebonden milieu-effecten van een potentiële locatie.

De locatie "Zevenhuizen" in de gemeenten Amersfoort en Bunschoten-Spakenburg scoort het meest gunstig en wordt daarom als eerste aangewezen voor grootschalige baggerberging.

Aanvullend hierop wordt een tweede locatie aangewezen, met de restrictie dat het locatiebesluit pas wordt geëffectueerd als vast komt te staan dat de in ontwikkeling zijnde locatie "IJmeer" niet zal worden gerealiseerd. Hieraan wordt een termijn van maximaal twee jaar gesteld.

Bij de keuze voor de tweede locatie spelen naast de locatiegebonden milieu-effecten ook de milieu-effecten van de logistieke inspanning een rol. Dit betekent dat een geografische spreiding over de provincie vereist is. Een combinatie van beide eisen leidt tot het aanwijzen van de locatie "Natewisch" als tweede baggerstortlocatie in de provincie Utrecht.

De totaal binnen de provincie te vergunnen capaciteit zal maximaal 5.000.000 m³ bedragen. In de vergunningen voor de beide stortplaatsen zal de verdeling van de capaciteit tot uiting komen.

De Leemtetwet bodembescherming voorziet in een nazorgverplichting voor regionale stortplaatsen. Om aan deze bepalingen te voldoen zal de in voorbereiding zijnde nazorgheffingsverordening worden aangevuld met een heffing voor een stortplaats voor baggerspecie.

4.2 VERVOLGPROCEDURES

Zoals al in paragraaf 1.6 is aangegeven is op de vaststelling van dit bergingsplan geen bezwaar- of beroepsprocedure mogelijk. Dit is wel van toepassing op diverse vervolgstappen. In het kort worden ze hierna toegelicht.

- a. In het ruimtelijke ordeningstraject dienen na vaststelling van dit plan en daarmee de aanwijzing van de locaties Zevenhuizen en Natewisch de betreffende bestemmingsplannen te worden herzien. De gemeenten Amersfoort, Bunschoten, Amerongen en Wijk bij duurstede zijn hiervoor verantwoordelijk.
- b. Verlenen van de benodigde vergunningen voor het realiseren van een baggerstortplaats. Vergunningaanvragen zullen op onderstaande punten worden getoetst:
 - * aan de Wet milieubeheer, waarbij het doelmatigheidsaspect mee zal wegen. In het bijzonder zal daarbij de aandacht uitgaan naar het waarborgen van de continuïteit van de verwijdering, het afstemmen van de capaciteit van de inrichtingen op het aanbod aan te verwijderen afvalstoffen en de waarborg dat een inrichting, nadat zij buiten gebruik is gesteld, geen nadelige gevolgen voor het milieu zal veroorzaken. Hiertoe dient een inrichtingsmer te worden uitgevoerd.;
 - * de vergunningaanvraag voor de locatie "Zevenhuizen" zal worden getoetst aan de meest recente ontwikkelingen met betrekking tot de VINEX-locatie Vathorst, in die zin dat zal

worden afgewogen of en in hoeverre het zoekgebied Zevenhuizen hierdoor binnen de nu aangegeven grenzen zal moeten worden aangepast;

- * aan het vereiste van continuïteit. Hiertoe wordt van een initiatiefnemer verlangd dat een bedrijfsplan wordt overgelegd waaruit blijkt hoe met de onzekere aanbodcijfers zal worden omgegaan;
- * financiële zekerheid t.b.v. de nazorg en de eindafwerking;
- * op archeologische (potentiële) waarde van het gebied. Voor de locatie "Natewisch" moet een aanvullend archeologisch onderzoek worden uitgevoerd. De uitkomsten daarvan zijn medebepalend voor de inrichtingsmogelijkheden van de stortplaats.

- b. De locatie Zevenhuizen ligt in de Ruilverkaveling Eemland. Hierin is geen rekening gehouden met een baggerstortplaats. In overleg met de landinrichtingscommissie dienen de consequenties voor het plan van toedeling te worden bepaald.

5 EVALUATIE EN COMMUNICATIE

5.1 EVALUATIE

De evaluatie van dit baggerbergingsplan zal plaatsvinden in 2000. De onderstaande zaken zullen daarbij worden betrokken.

- * M.b.t. de locatiebesluiten zijn de volgende onderwerpen punt van onderzoek:
 - a. besluitvorming op het gebied van de ruimtelijke ordening;
 - b. vergunningenprocedures t.b.v. de realisatie;
 - c. is daadwerkelijk bagger gestort en hoeveel;
 - d. welke sturingsmogelijkheden zijn uitgewerkt;
 - e. hoe zit het met de ontwikkeling van het nazorgfonds.
- * Is invulling gegeven aan de 20% doelstelling?
- * Hoe is de samenwerking met andere provincies verlopen?
- * Was de aangepaste regelgeving toereikend?

Indien daartoe aanleiding bestaat, zal eerder voortgangsrapportage worden gedaan. In ieder geval zal uiterlijk in 1999 de stand van zaken m.b.t. de stortmogelijkheden in het IJmeer worden opgemaakt.

5.2 COMMUNICATIE

In dit baggerbergingsplan zijn een aantal uitspraken gedaan die van invloed zijn op de verwerking en het storten van baggerspecie. De uitspraken zijn voor een deel gebaseerd op de uitkomsten van het MER-Baggerberging Utrecht.

Ten behoeve van de inspraak, die zowel op het bergingsplan als op het MER plaats heeft gevonden, zijn de volgende acties uitgewerkt:

- de doelgroepen zijn actief benaderd via intermediairs;
- er is een brochure ontwikkeld waarin de problematiek in een breder kader wordt gezet. Deze brochure is bij aanvang van de inspraak onder de aandacht van de doelgroepen gebracht;
- tijdens de inspraaktermijn zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd.

6 DE BELANGRIJKSTE UITSPRAKEN OP EEN RIJ

- * Dit baggerbergingsplan geeft de mogelijkheden voor het realiseren van grootschalige baggerstortplaatsen in de provincie Utrecht. Het geeft de locaties aan waar in de eerste plaats een baggerstortplaats kan worden gerealiseerd.
- * Na het locatiebesluit zullen de betrokken gemeenten de vereiste planologische maatregelen moeten nemen, waarop weer inspraak plaatsvindt.
- * N.a.v. de inspraak en het advies van de commissie voor de milieu-effectrapportage zijn de locaties Schalkwijk, Achterdijk-zuid en Oud Kolland afgevallen.
- * T.b.v. het realiseren van een baggerstortplaats in de provincie Utrecht worden de locaties "Zevenhuizen" en "Natewisch" aangewezen.
- * Het locatiebesluit "Natewisch" wordt pas geëffectueerd als vast staat dat de stortplaats IJmeer niet wordt gerealiseerd.
- * De provincie neemt zelf geen initiatief voor het inrichten van een baggerstortplaats, maar laat dat over aan de markt.
- * Voor het verwerken en storten van baggerspecie wordt provinciale zelfvoorziening niet toegepast.
- * Import van baggerspecie zal worden gereguleerd.
- * Om de doelstelling om 20% van de baggerspecie klasse 2, 3 en 4 te verwerken en te hergebruiken te kunnen behalen, zal via regelgeving sturing moeten plaatsvinden. De noodzakelijke afstemming met andere provincies zal worden opgezet.
- * Voorbereidingen worden getroffen voor het instellen van een heffing ten behoeve van een door de provincie te beheren nazorgfonds.

BEGRIPPENLIJST

Aanbodscenario's:

prognoses voor de hoeveelheden te storten baggerspecie in de periode tot 2010. De prognoses zijn gebaseerd op onderzoeksgegevens en aannames met betrekking de resultaten van preventie-, onderhouds-, sanerings- en verwijderingsbeleid.

Bagger(specie)stortplaats:

een inrichting waarbinnen baggerspecie onder IBC-criteria is gestort en bodem- en oppervlaktewaterbeschermende voorzieningen zijn aangebracht.

Doelmatige verwijdering:

zodanige verwijdering dat in ieder geval:

- a. de continuïteit van de verwijdering wordt gewaarborgd;
- b. de bagger met inachtneming van artikel 10.1 Wm op effectieve en efficiënte wijze wordt verwijderd;
- c. de capaciteit aan verwijderingsinrichtingen is afgestemd op het aanbod aan te verwijderen bagger;
- d. een onevenwichtige spreiding van verwijderingsinrichtingen is afgestemd op het aanbod aan te verwijderen bagger;
- e. een effectief toezicht op de verwijdering mogelijk is;
- f. gewaarborgd is dat een inrichting voor het op of in de bodem brengen van bagger, nadat zij buiten gebruik is gesteld, geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt.

Eindverwijderingsbedrijf:

bedrijf dat zorg draagt voor definitieve verwerking en of storten van vrijkomende baggerspecie.

Hergebruik:

het toepassen van onverwerkte of verwerkte specie als secundaire grondstof.

Hergebruiksdoelstelling:

doelstelling om 20% van de vrijkomende baggerspecie toe te passen als secundaire grondstof.

Interactieve werkwijze:

werkwijze waarbij vanaf het allereerste begin de doelgroepen betrokken zijn bij en invloed hebben gehad op het tot stand komen van het product.

Klasse-indeling baggerspecie:

indeling in de mate van verontreiniging van bagger. Er zijn 5 klassen. Klasse 0 is schoon, klasse 1 is zeer licht verontreinigd en klasse 4 is zwaar verontreinigd. De klasse-indeling van de Evaluatienota water wordt hierbij gehanteerd.

Locatiegebonden milieu-effecten:

milieu-effecten die kunnen optreden op die specifieke locatie indien daar een baggerstortplaats wordt gerealiseerd.

Logistieke inspanning:

de moeite die het kost om de bagger van de plek waar hij is gebaggerd naar de stortplaats te vervoeren.

Nazorg verplichting:

de verplichting om een fonds te vormen voor alle voorzieningen die nodig zijn om de veiligheid rondom de stortplaats eeuwigdurend te garanderen.

Onderhoud:

werkzaamheden aan de watergangen om de kwantiteit van het water te garanderen.

Onderhoudsspecie:

baggerspecie die vrijkomt bij het onderhoud van vaarwegen en watergangen.

Ontdoener:

persoon of rechtspersoon die zich van de bagger wil ontdoen. Meestal zijn dit de baggeraanbieders, zoals de waterschappen, rijkswaterstaat, provincie, gemeenten, maar ook particulieren.

Preventiebeleid:

beleid dat gericht is op het voorkomen van verontreiniging van de waterbodem.

Residuen:

reststoffen die overblijven na be- en verwerking van baggerspecie.

Saneren:

het beperken en zoveel mogelijk ongedaan maken van verontreiniging en de directe gevolgen daarvan of van dreigende verontreiniging van de bodem (Wetsvoorstel 21 556).

Saneringsspecie:

baggerspecie die vrijkomt bij de sanering van de waterbodem.

Scheiden:

het opsplitsen van baggerspecie in fracties met verschillende fysische eigenschappen.

Storten:

het binnen een inrichting op of in de bodem brengen van baggerspecie, ten einde deze daar te laten.

Verwerken:

het scheiden, reinigen, immobiliseren gericht op het verkrijgen van een toepasbaar product uit verontreinigde baggerspecie.

Verwijderen:

verzamelnaam voor (een combinatie van) de volgende handelingen: baggeren, transporteren, verwerken, verspreiden, opslaan, storten.

Waterbodem:

bodem die permanent, dan wel met een zekere regelmaat, danwel onder bijzondere omstandigheden met oppervlaktewater is bedekt. De waterbodem vormt de verbinding tussen het oppervlaktewater en de aangrenzende vaste bodem.

